

**КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ**

Кафедра	КПДМ	Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський
Галузь знань	Дизайну	Рік навчання	4-й
спеціальність	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	нормативна
	022 Дизайн	Семестри	7-8-й

ПРОЄКТУВАННЯ ОДЯГУ САКРАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Семестр 7 (2020-2021 н.р.)

Семестр 8 (2020-2021 н.р.)

Викладач:

Малиновський Валерій Іванович
кандидат технічних наук,
професор кафедри дизайну КПДМ,
Заслужений працівник культури України.

E-mail: Valerii_Malynovskyi@lnam.edu.ua

Заняття: середа, аудиторія №14

Консультації: п'ятниця, аудиторія №14

Телефон: +380983681533

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Для позааудиторної роботи **e-mail** - є офіційним каналом комунікації з викладачем через електронні листи і виключно в робочі дні.

Умови листування: 1) в темі листа вказати назву дисципліни (наприклад, проектування одягу сакрального призначення або скорочено ПОСП); 2) в текстовому полі листа потрібно вказати, хто звертається (анонімні листи не розглядаються); 3) файли називати наступним чином: прізвище_завдання. Формат: текст — *doc, docx, pdf*, ілюстрації - *jpeg, pdf*. Роботи для рубіжного чи поточного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультавання у викладача відбуваються у визначені дні та години в стінах інституту. В умовах карантинних обмежень, можна пропонувати листування у Viber.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни): Вивчення дисципліни базується на знаннях та навичках, які одержали студенти після вивчення дисциплін циклу професійної підготовки: «Художнє проектування», «Дизайн форм», «Технологія» тощо і дозволяє формувати подальшу самостійну проектну-творчу діяльність дизайнера одягу.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою для вивчення нормативної навчальної дисципліни «Проектування одягу сакрального призначення» є:

- курс лекцій (паперовий та електронний формат), де викладені основні теоретичні положення курсу з використанням наочної демонстрації ілюстративного матеріалу курсу.
- методичні вказівки для виконання завдань студентами на практичних заняттях, де викладено основні засади та завдання з кожної теми курсу та попередньо задані конкретні типові і особливі умови для виконання завдань;
- методичні вказівки для самостійної роботи студентів, які охоплюють всі теми курсу, де описані правила оформлення і алгоритми виконання завдань студентами.

Дисципліна викладається українською мовою.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, у тому числі відкриті лекції з деяких тем курсу, дані про програми і т. ін. можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на сайти (Link – код в HTML або PHP документі) надаються викладачем під час занять, або за бажанням студента після закінчення заняття чи в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, планшет) і вихід до мережі Інтернет (в умовах карантинних обмежень). Програмні засоби, які можна використовувати для виконання деяких завдань: доступний графічний редактор, наприклад: SmoothDraw, Inkscape, Picasa, тощо. КОМПАС-3D Навчальна версія.

Креслярські інструменти: косинці (у формі прямокутного трикутника для побудови кутів при виконанні креслеників), еластична лінійка (лекала), циркулі. Матеріали: папір «міліметровий» (формат А4, А3), калька, прості олівці (В, НВ, Н).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Важливою складовою частиною загальної системи художньої освіти є дизайнерська освіта. В сучасних умовах стрімкого розвитку дизайн-технологій перед дизайн-освітою у вищих навчальних закладах, як однією з базових ланок сфери дизайнерської діяльності, постає проблема становлення та розвитку невеликих дизайнерських шкіл з оригінальною специфікою, де би поєднувались прогресивні технології, яскраві футуристичні образи з ремісничими традиціями ручного виробництва, секрети яких передаються від покоління до покоління. Саме така концепція становлення і розвитку дизайн-школи забезпечить її «впізнаваність» серед конкурентів, буде слугувати своєрідною «візитівкою» та конкурентною перевагою для її випускників.

Даний навчальний курс дисципліни вільного вибору «Проектування одягу сакрального призначення» і є тією оригінальною та важливою ланкою освітньо-професійної підготовки майбутніх дизайнерів костюма, художників-модельєрів, фахівців з декоративно-прикладного мистецтва, яка буде мати безпосередній вплив на їхню загальну професійну підготовку, забезпечить глибокими специфічними знаннями та унікальними вміннями з циклу спеціальної дизайн-освіти, буде вирізняти їх з поміж інших дизайнерських шкіл та надасть додаткових переваг у конкурентному середовищі.

Проектування одягу сакрального призначення, як специфічна навчальна дисципліна, що базується на багатому історичному шляху розвитку даного виду одягу, його семантиці, регламентуючих канонах та традиціях щодо його використання, форм конструктивного устрою, декоративного оздоблення, дотримання яких є обов'язковою умовою - поєднує в собі сучасні методи формоутворення, прийнятні способи та засоби декорування, технологічної обробки, володіє арсеналом методів та принципів візуальної організації, образної виразності і художньої трансформації. Всі ці складові є надважливими факторами у формуванні та розвитку творчого мислення, професійної майстерності майбутнього дизайнера.

Теоретичні знання, які студенти набувають на заняттях з основних тем курсу, є основною вихідною інформаційною базою для професійного глибокого розуміння історичних джерел щодо формування та розвитку форм церковного одягу, системи символів регламентованих церковними канонами, усталених національних традицій, принципів, методів і засобів художньо-композиційного та конструктивного формоутворення, суттєвою складовою професійної грамоти і творчого мислення. Отримані знання будуть сприяти більш усвідомленому виконанню практичних завдань, націлених на формування у професійних дизайнерів художньо-композиційного і проектного мислення, навичок управління зоровими відчуттями сприйняття форми і кольору, оволодіння методичними принципами художньо-образного формотворення.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни за вибором «Проектування одягу сакрального призначення» є методи проектування канонічного (церковного) одягу візантійсько-слов'янського (східного) обряду, як об'єкту проектування для роботи в системі «людина-одяг-середовище».

Мета дисципліни: формування у студентів знань та розуміння процесу проектування одягу зі специфічними вимогами, художньо-конструктивного мислення, необхідного в практичній діяльності дизайнера. Засвоєння студентами професійних знань та вмій у розробці та оформленні проектно-конструкторської документації. Здатність студентів до аналізу і синтезу представлення просторових форм та їх відношень. Курс передбачає отримання теоретичних знань та формування навичок роботи з формою об'єкту, який проектується, отримання навичок конструювання, декорування об'єктів дизайну з урахуванням форми носія.

Завдання курсу: формування у студентів визначеної системи знань в галузі проектування одягу сакрального (спеціального) призначення, досягнення в повній або частковій мірі таких програмних результатів навчання:

знати:

- загальну характеристику процесу проектування одягу;
- методи проектування одягу;
- асортимент церковного одягу, його символіку та канони, що регламентують його використання.

вміти:

- відтворювати первинну ідею моделі, вільно володіти проектною графікою, творчо використовувати в проектній роботі історичну спадщину, церковні та народні традиції.
- визначати конструктивно-композиційне рішення предметів церковного костюма, їх естетичні властивості та вимоги до них;
- вносити будь-які зміни в проєкт ще до виготовлення зразка і перевіряти на стадії проектування естетичні показники розробленої моделі;
- складати дизайн пропозиції та реалізовувати їх в ескізних та модельних формах одягу щодо використання їх споживачем.

мати досвід:

- застосовувати методику проектування одягу у відповідності до проектного завдання;
- застосовувати методику композиційно-конструктивного аналізу костюма, як специфічної художньої форми витвору дизайну.
- роботи зі спеціальними програмними засобами;
- розробляти базові конструкції богослужбового та повсякденного одягу духовенства;
- володіння відповідною термінологією і користування довідковою літературою.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2020–2021 навчальний рік, курс «Проектування одягу сакрального призначення» розрахований на 4-й рік навчання (7-8-й семестри). Виділено всього: **360** академічних годин (**12** кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – **100** годин (лекції – 10, практичні заняття – 90), самостійна робота студентів – 260 годин.

СТРУКТУРА КУРСУ

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять із застосуванням слайдових презентацій у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал з застосуванням елементів навчальної дискусії та проблемного навчання у поєднанні з репродуктивною та творчою діяльністю студентів. Самостійна робота студентів зорієнтована на закріплення лекційних тем, підготовку до практичних занять та виконання планових завдань за індивідуальним варіантом.

РОЗПОДІЛ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

№ п/п	Назва розділів, тем лекцій	Кільк. годин	Анонс лекційного матеріалу
VII семестр			
Модуль 1. Створення системи знань для проектування церковного одягу			
Змістовий модуль 1. Особливості процесу проектування виробів сакрального призначення.			
1	<u>Тема 1:</u> Дизайн-проектування як процес	4	1.1 Концептуальні моделі проектування; 1.2 Етапи проектування; Визначення понять: конструкція, конструювання, модель, моделювання, макет, макетування, принцип, метод; 1.3 Особливості процесу проектування виробів сакрального призначення; 1.4 Створення інформаційної бази даних для умов проектування виробів сакрального призначення; 1.5 Фактори, що впливають на процес проектування канонічного одягу. Вплив традицій на процес проектування виробів сакрального призначення.
2	<u>Тема 2:</u> Загальна характеристика християнських конфесій, які діють в Україні	4	2.1 Співвідношення релігійних конфесій та їхніх структур в Україні; 2.2 Християнські монастирі; 2.3 Православні монастирі; 2.4 Греко-католицькі монастирі; 2.5. Католицькі монастирі; 2.6. Сакральні споруди України. Дерев'яні церкви України.
3.	<u>Тема 3:</u> Храмовий комплекс.	2	3.1 Символіка архітектури Храму. Хресто-купольна система конструкції храму. Храм, його складові частини, їх символічне значення; 3.2 Формування і структура іконостасу православного храму. Формування українського іконостасу. Традиційна схема іконостасу. Типи іконостасів. Кіот, як елемент інтер'єру;

РОЗКЛАД КУРСУ

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
VII семестр.						
Модуль 1 Створення системи знань для проектування церковного одягу						
Змістовий модуль 1. Особливості процесу проектування виробів сакрального призначення.						
1 тиж.	1	лекція	Дизайн-проектування як процес	4)	

2 тиж.	2	лекція	Загальна характеристика християнських конфесій, які діють в Україні	4		
3 тиж.	3	лекція	Храмовий комплекс.	2		
	3	практичні	Богослужіння. Види богослужінь. Літургія та її зміст.	2	Формування технічного завдання (ТЗ)	
4 тиж.	4	практичні	Класифікація складу духовенства Українських церков східного обряду.	4	Визначення категорії споживачів.	
5 тиж.	5	практичні	Вплив канонів та традицій на структуру одягу для духовенства.	4	Модульна контрольна робота №1.	
Змістовий модуль 2. Вимоги до церковного одягу.						
6 тиж.	6	практичні	Елементи символіки в церковному облаченні східного обряду.	4	Формування пропозиції (ескізування)	Коригування ТЗ
7 тиж.	7	практичні	Функції церковного одягу. Споживчі та промислові вимоги до церковного одягу.	4	Визначення номенклатури споживчих показників рівня якості церковного одягу	
8 тиж.	8	практичні	Загальні вимоги до матеріалів для церковного одягу.	4	Визначення номенклатури показників якості тканин для виготовлення церковного одягу.	
9 тиж.	9	практичні	Антропоморфологічні характеристики споживачів.	4	Визначення розмірних ознак та величин. Модульна контрольна №2	
Змістовий модуль 3. Конструювання богослужбового та повсякденного одягу духовенства.						
10 тиж.	10	практичні	Художньо-конструктивний аналіз (характеристика) предметів (МА – моделей-аналогів) богослужбового одягу.	4	Розробка творчої концепції	
11 тиж.	11	практичні	Конструювання дияконського богослужбового одягу.	4	Розробка базових конструкцій	
12-13 тиж.	12	практичні	Конструювання ієрейського богослужбового одягу.	8	Розробка базових конструкцій	
14-15 тиж.	13	практичні	Конструювання повсякденного одягу духовенства.	8	Розробка базових конструкцій	

VII семестр. Модуль 2. Виготовлення церковного одягу Змістовий модуль 4. Технологія пошиття та оздоблення богослужбового та повсякденного одягу духовенства.						
1-2 тиж.	14	практичні	Оздоблення богослужбового одягу. Класифікація оздоблення.	8	Визначення способів та засобів декорування.	
3-4 тиж.	15	практичні	Технологія обробки деталей та вузлів богослужбового одягу дияконського сану.	8	Розробка технологічних карт пошиття	
5-7 тиж.	16	практичні	Технологія обробки деталей та вузлів ієрейського богослужбового одягу	12	Розробка технологічних карт пошиття	
8-10 тиж.	17	практичні	Технологія обробки деталей та вузлів повсякденного одягу для духовенства.	12	Розробка технологічних карт пошиття	Готовий виріб.
Екзамен-перегляд						

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Початковий (вхідний): на початку VII семестру визначається загальний рівень знань студента;

Поточний (за темами): опитування студентів за вивченими темами; оцінювання виконаних практичних завдань. Тематичне оцінювання аудиторної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні чи письмові відповіді з предмету. Поточний контроль за виконанням завдань здійснюється відповідно з графіком. За порушення графіку здачі планових завдань, знімається 1 бал за кожний тиждень відтермінування.

Періодичний (за змістовими модулями): модульні контрольні роботи. Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань або вибіркового завдань за темами змістового модулю.

Підсумковий: підсумок одержаних балів студентами за кожний семестр. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів у VII-му і VIII-му семестрі здійснюється у формі заліку, за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання обов'язкових завдань та модульного контролю). Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Умовою допуску студента до екзамену є виконання усіх видів обов'язкових робіт та рейтинг не менше 60 балів за семестр.

Студенти, які набрали з навчальної роботи 60 балів і більше, одержують залікову оцінку відповідно до набраної кількості балів, переведених у національну оцінку та оцінку ECTS згідно з таблицею.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

VII семестр

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота																Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2					Змістовий модуль №3					
T1	T2	T3	T4	T5	МК Р 1	T6	T7	T8	T9	МК Р 2	T10	T11	T12	T13	МК Р 3	100
3	3	3	3	3	15	5	5	5	5	15	5	5	5	5	15	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

VIII семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль №4					
T14	T15	T16	T17	МКР4	100
20	20	20	20	20	

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять з дисципліни «Проектування одягу сакрального призначення» студенти зобов'язані дотримуватись загальноприйнятих норм і правил поведінки у ЗВО. Не допускаються дії, які порушують порядок і перешкоджають проведенню аудиторних занять (вільне пересування аудиторією, гучне спілкування, користування мобільним телефоном, тощо). Активна участь студента в обговоренні поточних питань стосовно тематики курсу буде відзначатись викладачем додатковими балами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ

Пропуски занять студентами без поважних причин, а також запізнення - не бажані. Пропуски студентом занять передбачає самостійне опрацювання матеріалів тем з обов'язковим персональним підтвердження їх освоєння у формі виконання завдань чи відповідей на ключові питання викладача. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для суттєвого зниження оцінки. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Це стосується усіх форм навчальної діяльності: самостійне виконання виключно свого варіанту обов'язкових завдань, модульних контрольних, і т. ін. У випадку виконання іншого варіанту чи підміни умови завдання, студент не отримає жодного балу за завдання.

**Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин
через запровадження карантинних обмежень.**

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в інституті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Google Meet проводяться лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Google Meet <https://meet.google.com/> проводяться практичні заняття, консультації, контроль самостійної роботи (див. додаток 1);
- в аудиторії (за розкладом занять) проводяться 10% практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування навчального закладу студентам денної форми навчання, надається можливість (за заявою, погодженою завідувачем кафедри) скласти залік (екзамен) дистанційно.

Додаток 1.**Можливі види навчальної діяльності**

	Діяльність в аудиторії	Онлайн - діяльність
Попередня підготовка	Опитування. Програмований контроль	Ознайомлення або повторення означень, термінології, необхідної для освоєння теми.
Подача нової інформації	Демонстрація основних положень поточної теми ілюстративним матеріалом.	Проведення лекційних занять
Практичні завдання	Рішення завдань, які передбачені для виконання під час практичних занять	Інтерактивні практичні завдання. Діалог, групове обговорення. Відповіді на запитання.
Консультації	Групові та індивідуальні консультації. Поточні консультації щодо виконання обов'язкових завдань.	Он-лайн консультації щодо виконання обов'язкових завдань..
Оцінка	Опитування. Контрольна робота.	Он-лайн опитування. Усні відповіді (запис). Письмова робота. Чат, форум, опитування аудіо-відео текстові повідомлення з коментарями.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова:**

1. Малиновський В.І. Священний одяг візантійсько-слов'янського обряду з глибини тисячоліть // Мистецтвознавство України. Випуск 12 –К.: –2012. С.165-180.
2. Малиновський В.І. Церковний одяг: витоки, розвиток, пояснення // Вісник КНУТД. –К.: –2002. –№1.–С. 40 – 45.
3. Малиновський В.І. Вплив елементів символізму на структуру і форму предметів церковного костюма” // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв, – Харків. – 2004. –№2. –С. 16-21.
4. Малиновський В.І., Ніколаєва Т.В. Церковний костюм, його функції та класифікація //Вісник КНУТД. –К.: – 2002. –№2. –С.53 – 56.
5. Настольная книга священнослужителя. – М.: Изд. Московской Патриархии, 1983. – Т.4. –733с.
6. Кудринская Т.Я. Пошив церковных облачений, монашеской одежды и изготовление изделий для убранства храма. – М.: «Паломник» 2004. с. 86.
7. Никольский К.Т. О священных одеждах церковнослужителей // Христианское чтение. – СПб.: – 1889. –Ч. I. –С.378–394.
8. Дмитриевский А.А. Богослужбные одежды священно-церковно-служителей // Руководство для сельских пастырей. – К.: –1903. –№22. –С.122–131., –№23. –С.145–156.,–№24. –С.164–174.
9. Китович К. Исторические разсуждения: I-е о чинах Греко-российской Церкви; II-е о начале важности и знаменовании церковных облачений; III-е о древнем богослужбном пении; IV-е о сходстве алтарных украшений нашей церкви с древними. □ М.: 1804. – 63 с.

Допоміжна:

1. Малиновський В.І., Ніколаєва Т.В. Аналіз результатів маркетингового дослідження передпроектних умов проектування одягу священнослужителів // Вісник української академії дизайну. – Львів. – 2003. – №1. – С.42 – 45.
- Книга правил святых апостолов, святых соборов вселенских и поместных и святых отец. – М.: Репринт. изд. 1993.–912с.
2. Малиновський В.І. Покращення ергономічних властивостей конструкцій верхнього богослужбового одягу геометричними засобами” // Прикладна геометрія та інженерна графіка. – КНУБА. –К.: –№77. – 2007. –С. 184–188.
 3. Бузов Б.А. Управление качеством продукции. Технический регламент, стандартизация и сертификация. –М.: 2006. –176 с.
 4. Савостицкий А.В., Меликов Е.Х. Технология швейных изделий: Учебник для высш. учеб. заведений /Под редакцией А.В. Савостицкого. 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Легкая и пищевая промышленность, 1982. – 440с.
 5. Кокеткин П.П. Промышленное проектирование специальной одежды / П.П. Кокеткин, З.С.Чубарова, Р.Ф.Афанасьева. – М.: Лег. и пищ. пром-сть, 1982. – 183 с.
 6. Бузов Б.А., Модестова Т.А., Алыменкова Н.Д. Материаловедение швейного производства. /Б.А.Бузов и др. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Легпромбытиздат, 1986.– 424с.